

Conclusies.

I. Algemeen.

De zandrijkdom in het beschouwde buitenbankengebied van de zee-
gaten van Goeree en Brielle is vrij sterk wisselend, hetgeen o.a. hier-
uit blijkt, dat de waterinhoud, gemeten tussen de zandbodem en het vlak
van G.H.W., in dit gebied in het tijdvak 1889 - 1913 met 9% toenam.

Het tijdperk 1823 - 1933, waarover betrouwbare gegevens over
dit bankengebied ter beschikking staan, is te kort om een gevolgtrek-
king te maken, van hetgeen in de toekomst is te verwachten, doch het is
geenszins uitgesloten, dat het kaartonderzoek van de zuidelijker gelegen
zeegaten van Brouwershaven en van de Ooster- en Westerschelde in dit op-
zicht wel enige aanwijzing kan geven.

Met het oog op de instandhouding van de vaargeul voor de mond
van de Nieuwe Waterweg recht naar zee, kan het van belang zijn, tijdig
een inzicht te verkrijgen in de te verwachten verandering van de zand-
rijkdom van het buitenbankengebied van voornoemde zeegaten van Goeree
en Brielle.

II. Zeegat van Goeree.

a. In dit zeegat zijn drie hoofdgeulen te onderscheiden, namelijk
het Westgat, later Slijkgat, het Bokkegat en het Noordergat.

b. Het West- of Slijkgat is een vloodschaar met een vrij con-
stante ligging onder de Noordkust van Goeree. Deze geul is oorzaak, dat
dit kustvak van een verdediging moest worden voorzien.

c. Het Bokkegat is een obschaar, waarvan het zeeëinde vrij sterk
binnen zekere grenzen bewegelijk is.

d. Het Noordergat is in de periode 1823 - 1933 geleidelijk in
Noordelijke richting omgezwaard en verzand, tegelijk met het Kwaksdiep,
terwijl daarvoor in de plaats zijn getreden het Rak van Scheelhoek, dat
aan de zeezijde overgaat in het Gat van de Hawk.

e. In de hals tussen Goeree en Voorne is het gebied van geulen
en banken gestrekt en sterk bewegelijk.

f. De Zuidwestkust van Voorne is vrijwel in rust, doch er bestaat
kans dat het strand van Rockanje zal afnemen door het opdringen van het
Rak van Scheelhoek.

g. De Noordwestkust van Voorne is sedert 1823 sterk aangegroeid,
waarbij nieuwe duinen zijn gevormd.

III. Zeegat van Brielle.

a. Dit secundaire zeegat is door de afdamming van het Scheur in
1871 nog verder in vermogen afgenomen.

b. De hoofdgeul die langs het Noorderstrand van Voorne liep,
maakte reeds vóór 1823 het maken van oeververdediging noodzakelijk.

c. Als gevolg van het geringe vermogen van dit zeegat worden de
uit het bankengebied van het zeegat van Goeree vrijkomende banken door

de heersende Zuidwesten wind en daardoor ontstane brandingsdrift gedreven naar de mond van het Brielsche Gat, alwaar zij zich verhelen met de Zuidelijke rand van de Westelijk van de Beer gelegen Maasvlakte.

d. Hierdoor is het te verwachten, dat na de afsluiting van de Brielsche Maas bij Oost Voorne vrij spoedig het strand van Voorne op natuurlijke wijze zal worden verbonden met dat van de Beer.

IV. Mond van de Waterweg.

a. Het destijds gekozen tracé van de Nieuwe Waterweg, alsmede de ligging van de hoofden te Hoek van Holland is zeer gunstig gebleken voor het verkrijgen van een diepe vaargeul van Rotterdam tot in zee.

b. Na de aanleg van deze hoofden in de jaren 1864 - 1878 trokken de dieptelijnen ten Noordwesten van de Maasvlakte sterk zeewaarts en trad eerst omstreeks 1924 een nieuwe evenwichtstoestand in, madat in de periode van 1864 - 1924 rond 300.000 m³ zand per jaar ter plaatse was neergeslagen.

c. Het maken van het Noorder- en Zuiderhoofd heeft weinig of geen invloed gehad op het strand ten Noorden van de Doorgraving.

d. De sedert 1924 aanwezige vorm van de zandafzettingen voor en naast de mond van de Nieuwe Waterweg stemt in grote lijnen overeen met die, welke volgen uit de theoretische beschouwingen, welke kunnen worden gegeven over de stroombeelden en de zandbeweging voor de schone kust van Nederland, ter plaatse waar die kust door een riviermond voorzien van evenwijdige hoofden is onderbroken.

e. Voor en in de mond en in het benedendeel van de Nieuwe Waterweg zijn in de jaren 1883 t/m 1948 omvangrijke zuig- en baggerwerken uitgevoerd, om deze vaarweg steeds te kunnen aanpassen aan de eisen, welke het scheepvaartverkeer daaraan stelde.

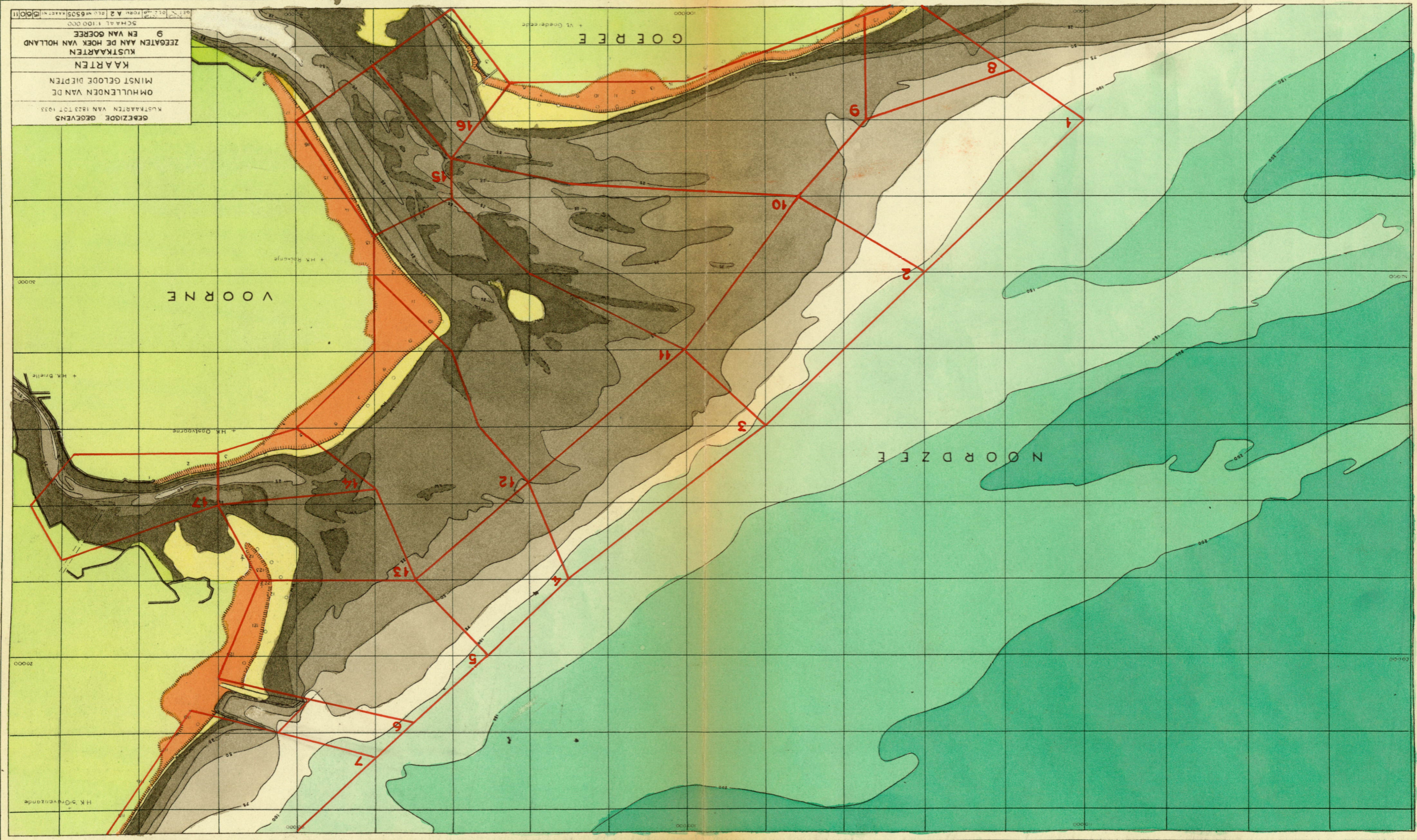
f. In verband hiermede is deze vaargeul steeds in vermogen toegenomen en wel zodanig, dat het thans wenselijk schijnt, het onderhoudsbaggerwerk tot een minimum te beperken, teneinde een beter inzicht te verkrijgen in de gedragingen van de rivier.

g. Het zandtransport voor de mond van de Nieuwe Waterweg is vermoedelijk vrij regelmatig en is zodanig, dat de aanzanding van de vaargeul recht naar zee thans met een zelfvarende hopperzuiger met een laadvermogen van 1600 m³ volledig kan worden beteugeld.

h. Het op voldoende diepte houden van de vaargeul recht naar zee voor de hoofden te Hoek van Holland is niet alleen nodig voor de scheepvaart, doch is ook noodzakelijk met het oog op het tegengaan van de vorming van een buitenbankengebied voor de Nieuwe Waterweg.

Rotterdam, Januari 1949

De Hoofdingenieur
van de Rijkswaterstaat,

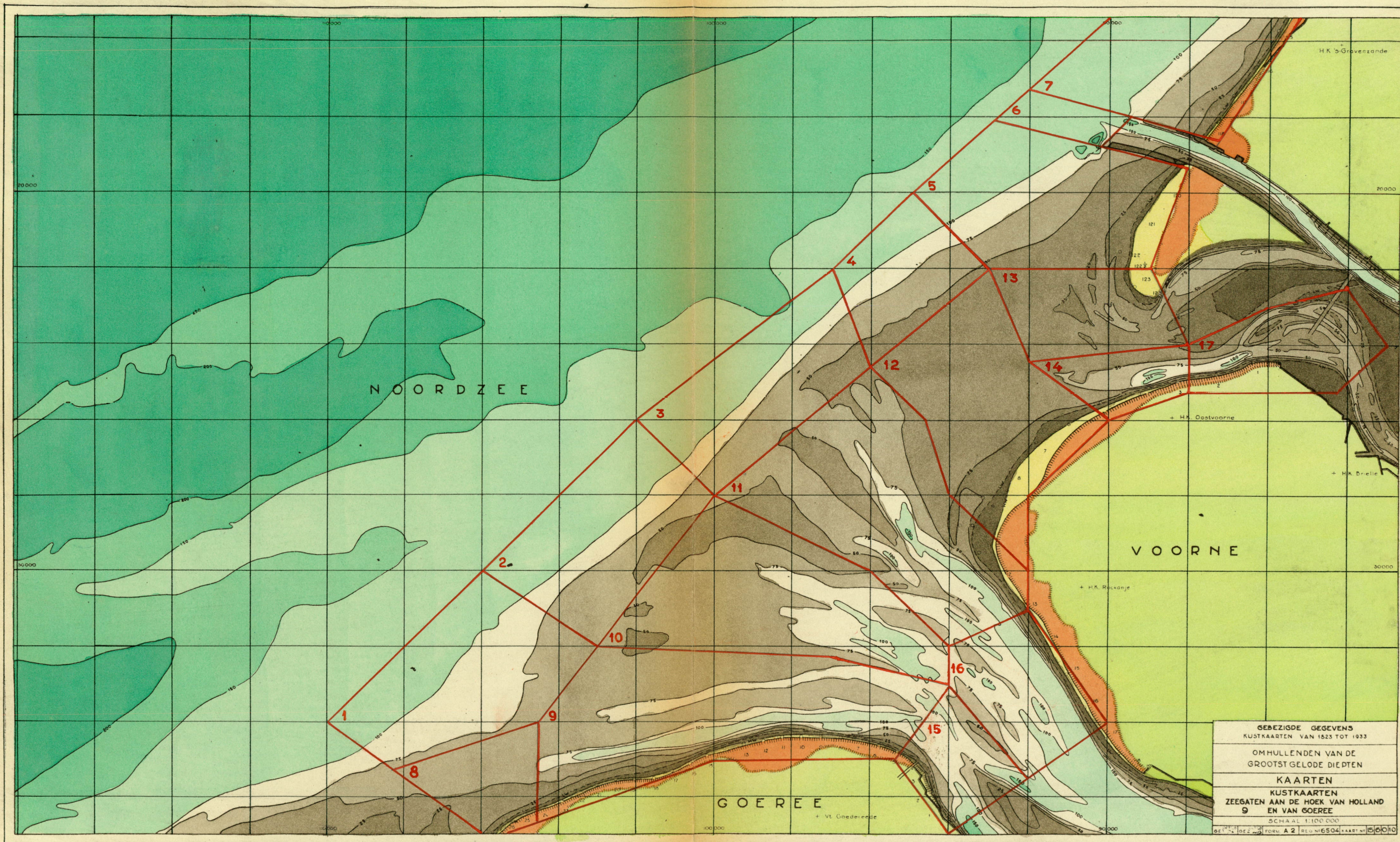

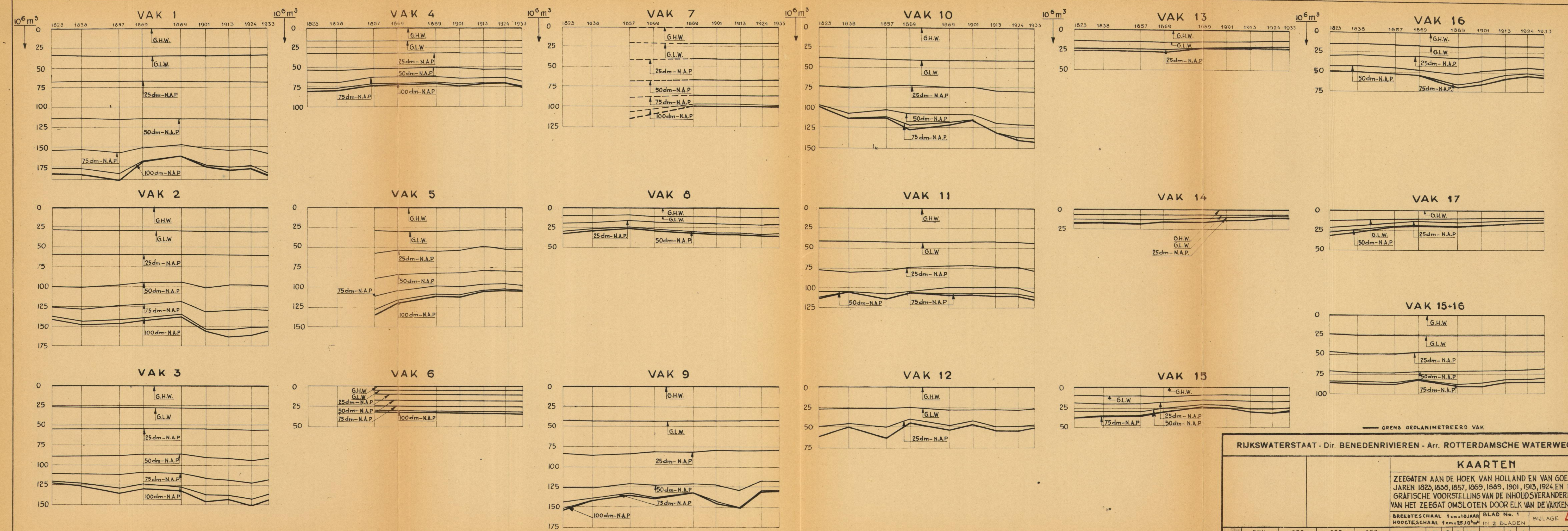
H. K. O. Gravensande

H. K. O. Goelhorne

H. K. O. Briel

H. K. O. Goederede

RIJKSWATERSTAAT - Dir. BENEDENRIVIEREN - Arr. ROTTERDAMSCH E WATERWEG			
KAARTEN			
ZEEGATEN AAN DE HOEK VAN HOLLAND EN VAN GOEREE JAREN 1823, 1838, 1857, 1869, 1889, 1901, 1913, 1924, EN 1933 GRAFISCHE VOORSTELLING VAN DE INHOUDSVERANDERING VAN HET ZEEGAT OMSLOTEN DOOR ELK VAN DE VAKKEN 1-17			
BREEDTESCHAAL 1cm=10JAAR	BLAD No. 1	BIJLAGE 4	
HOOGTESCHAAL 1cm=25.10 ⁴ m ³	IN 2 BLADEN		
D.D. PAR	OPN. 1948	GET. 1948	GEZ. DEC. 1948
D.D. PAR		GEZ. DEC. 1948	
KAART No.	156015	FORM.	A4
REG. No.	6564		

10^6 m^3

1823

1838

1857

1869

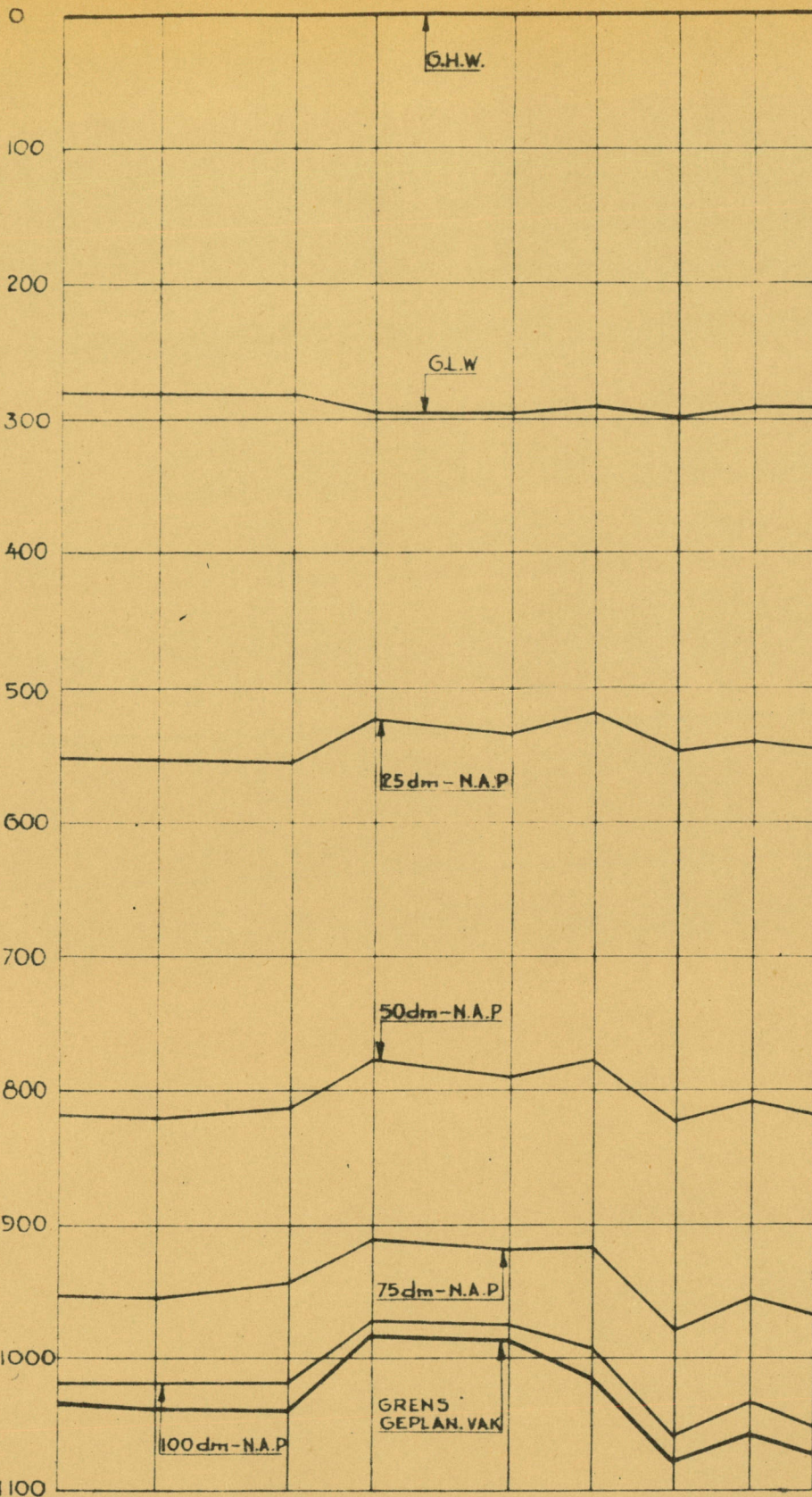
1889

1901

1913

1924

1933

RIJKSWATERSTAAT - Dir. BENEDENRIVIEREN - Arr. ROTTERDAMSCH E WATERWEG

KAARTEN

ZEEGATEN AAN DE HOEK VAN HOLLAND EN VAN GOEREE
 JAREN 1823, 1838, 1857, 1869, 1889, 1901, 1913, 1924 EN 1933
 GRAFISCHE VOORSTELLING VAN DE INHOUDSVERANDERING
 VAN HET ZEEGAT OMSLOTEN DOOR DE VAKKEN 1 $\frac{1}{2}$ m 4 EN 8 $\frac{1}{2}$ m 14

BREEDTESCHAAL 1cm = 10 JAAR
 HOOGTESCHAAL 1cm = 25.10 ^{6} m ^{3}

BLAD No. 2
 IN 2 BLADEN

BIJLAGE **5**

PAR
 O.S.

OPN.
 1948

GET.
 DEC 1948

GEC.
 13 DEC 1948
 J.U.

GEZ.
 DEC 1948

KAART No. 156016

FORM. A1

REG. No. 6565

FIG. 1 EB EN VLOED LANGS DE SCHONE KUST

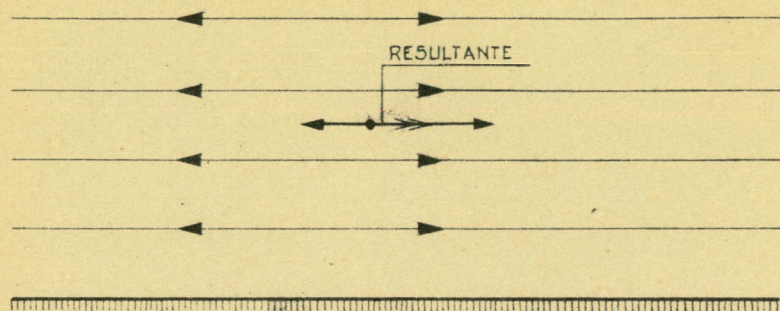

FIG. 2 ZANDTRANSPORT BIJ EB EN VLOED LANGS DE SCHONE KUST

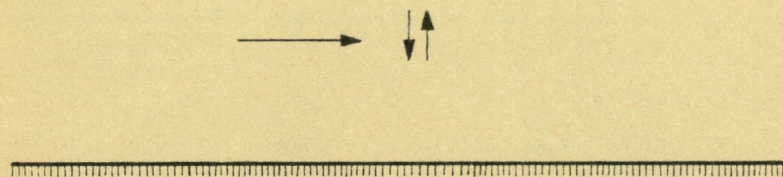

FIG. 3 VLOED LANGS EEN KUST MET EEN STRANDHOOFD

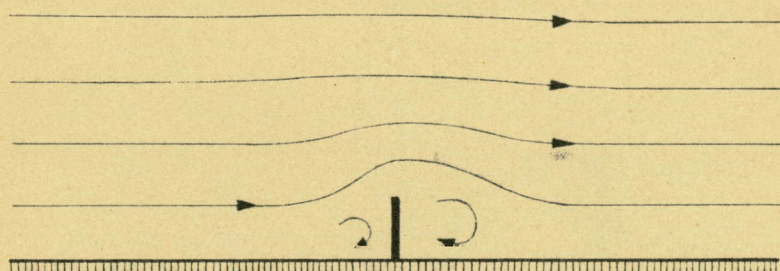

FIG. 4 AANZANDING EN UITSCHURING BIJ VLOED LANGS EEN KUST MET EEN STRANDHOOFD

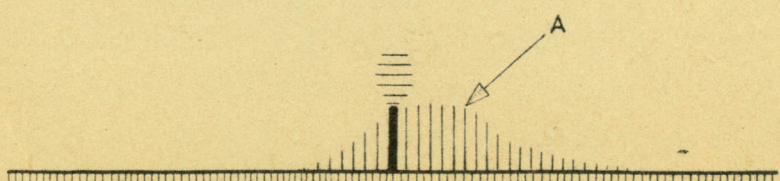

FIG. 5 EB LANGS EEN KUST MET EEN STRANDHOOFD

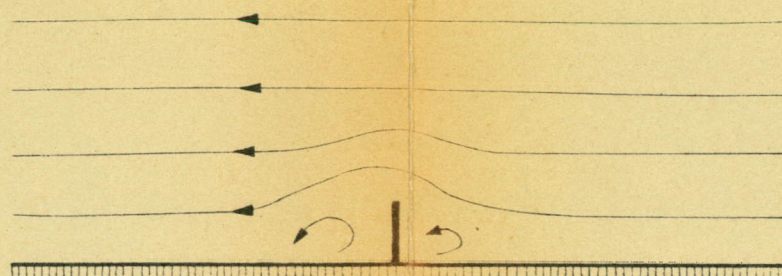

FIG. 6 AANZANDING EN UITSCHURING BIJ EB EN VLOED LANGS EEN KUST MET EEN STRANDHOOFD

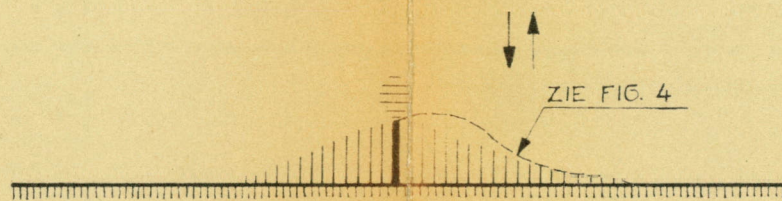

FIG. 7 VLOED LANGS EEN KUST, ONDERBROKEN DOOR EEN RIVIERMOND, VOORZIEN VAN HOOFDEN

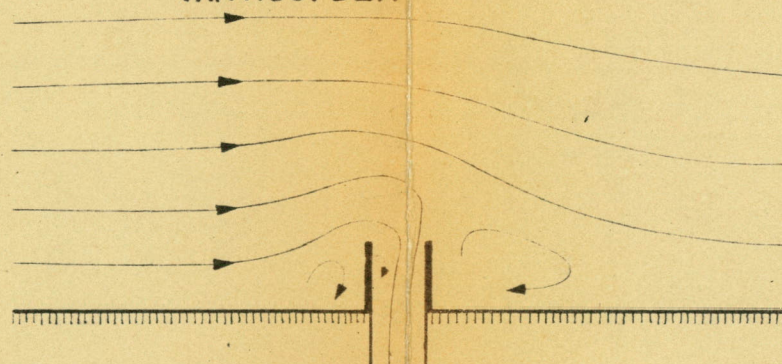

FIG. 8 AANZANDING EN UITSCHURING BIJ VLOED LANGS EEN KUST, ONDERBROKEN DOOR EEN RIVIERMOND, VOORZIEN VAN HOOFDEN

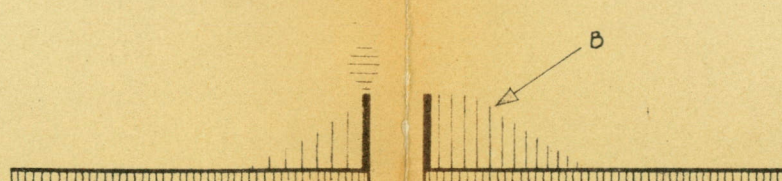

FIG. 9 EB LANGS EEN KUST, ONDERBROKEN DOOR EEN RIVIERMOND, VOORZIEN VAN HOOFDEN

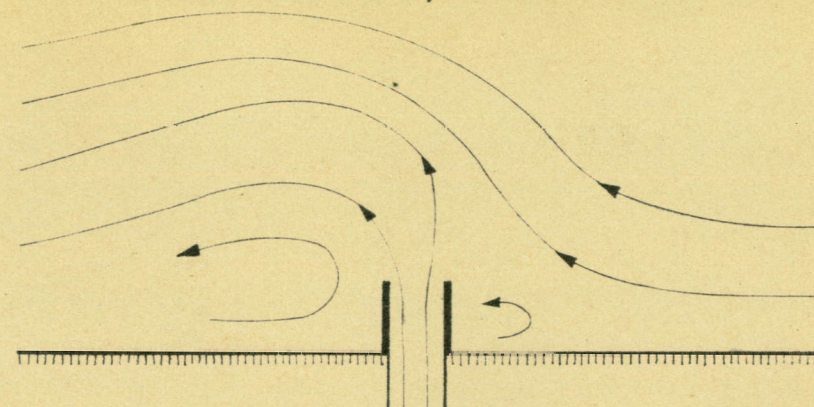

FIG. 10 AANZANDING EN UITSCHURING BIJ EB LANGS EEN KUST, ONDERBROKEN DOOR EEN RIVIERMOND, VOORZIEN VAN HOOFDEN

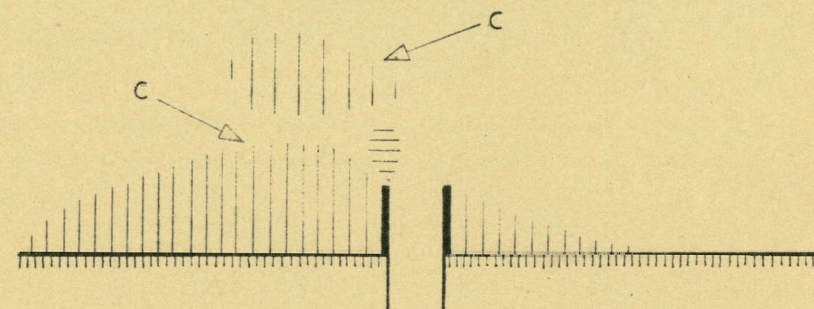
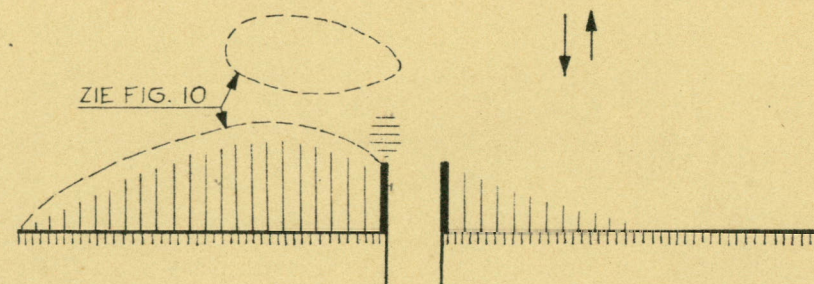

FIG. 11 AANZANDING EN UITSCHURING BIJ EB EN VLOED LANGS EEN KUST, ONDERBROKEN DOOR EEN RIVIERMOND, VOORZIEN VAN HOOFDEN

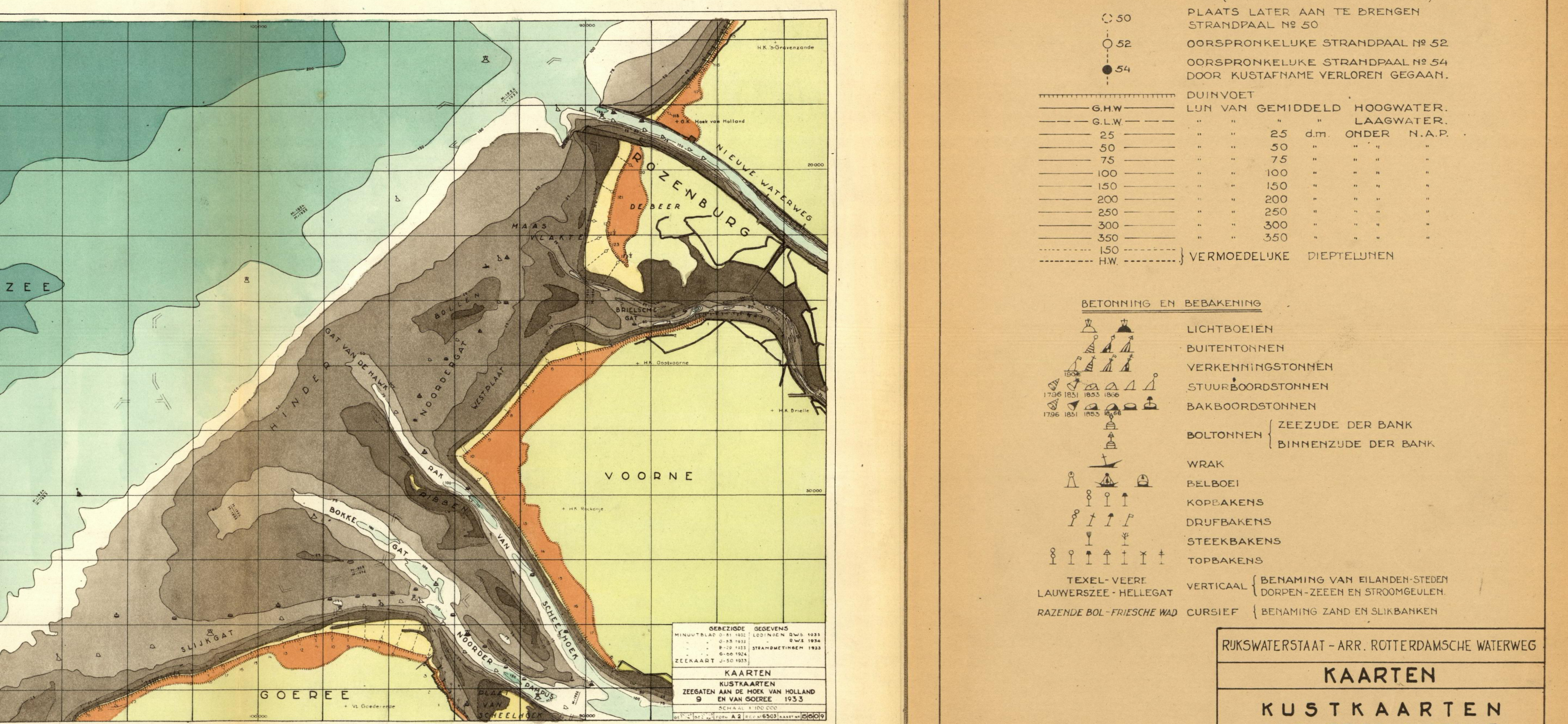
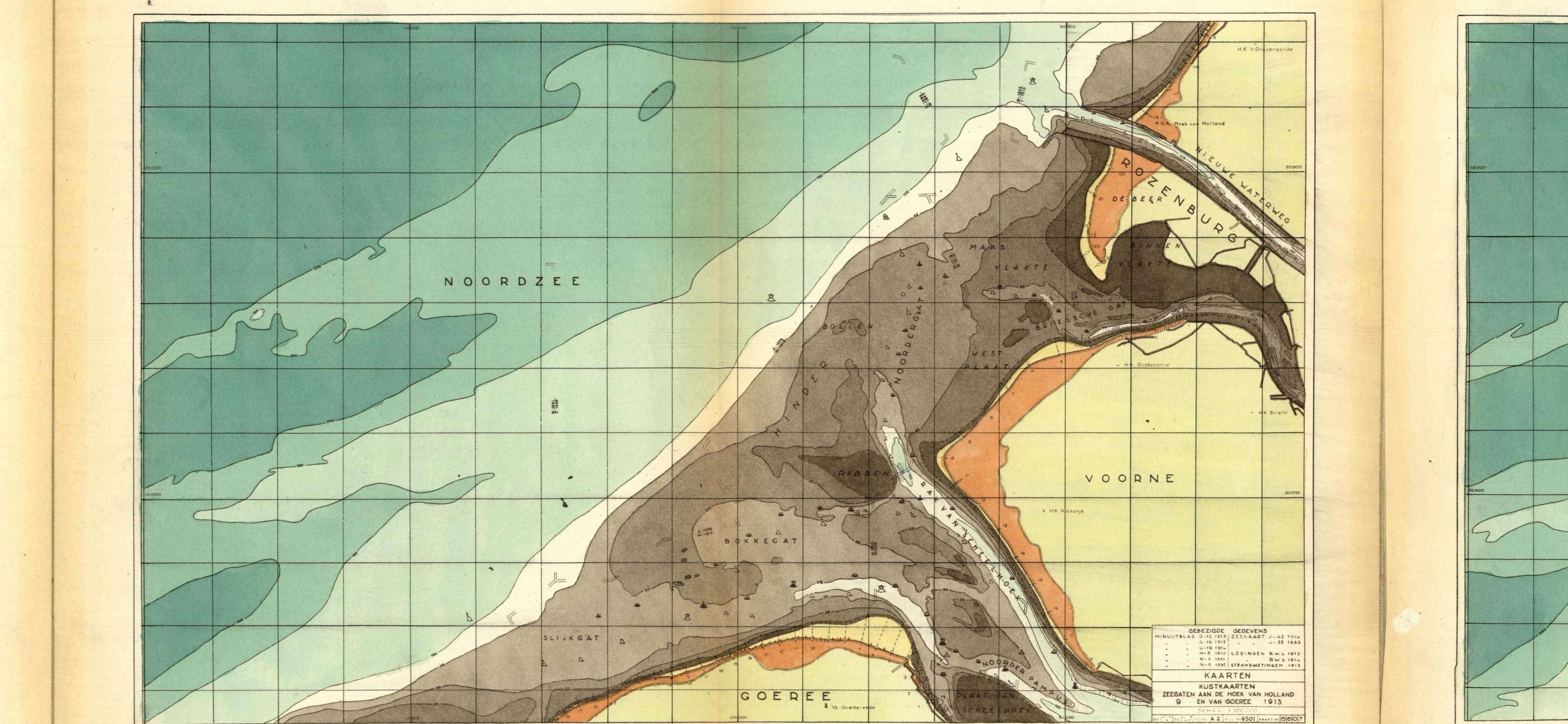
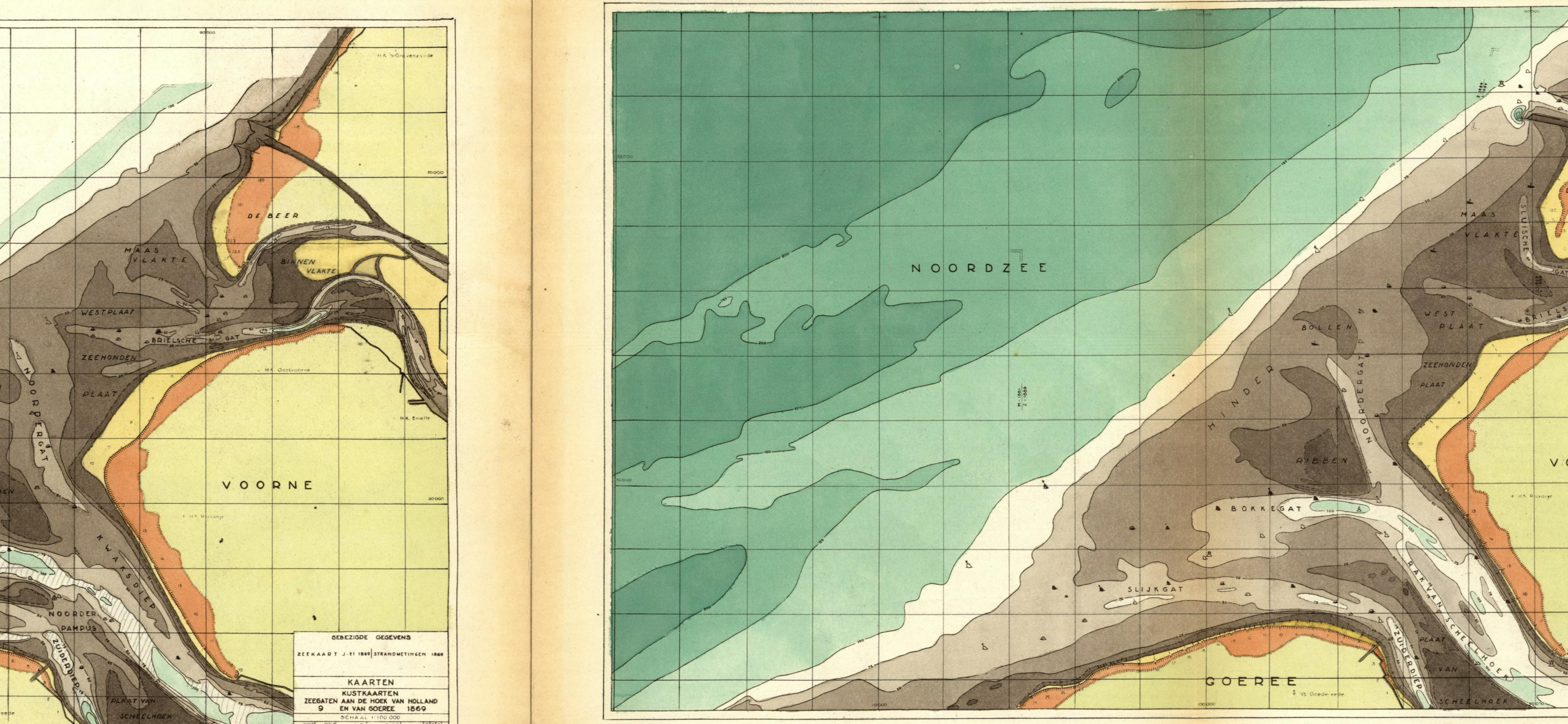
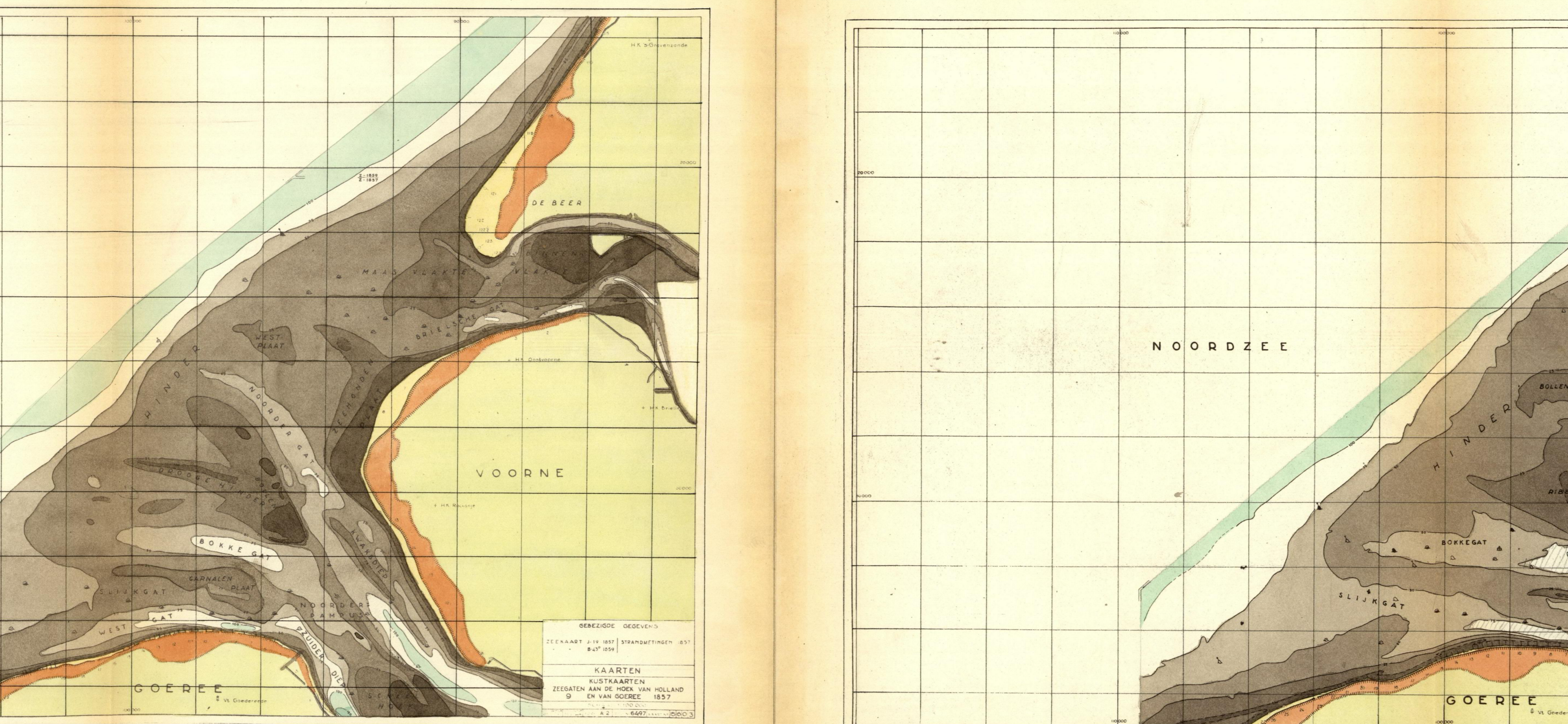
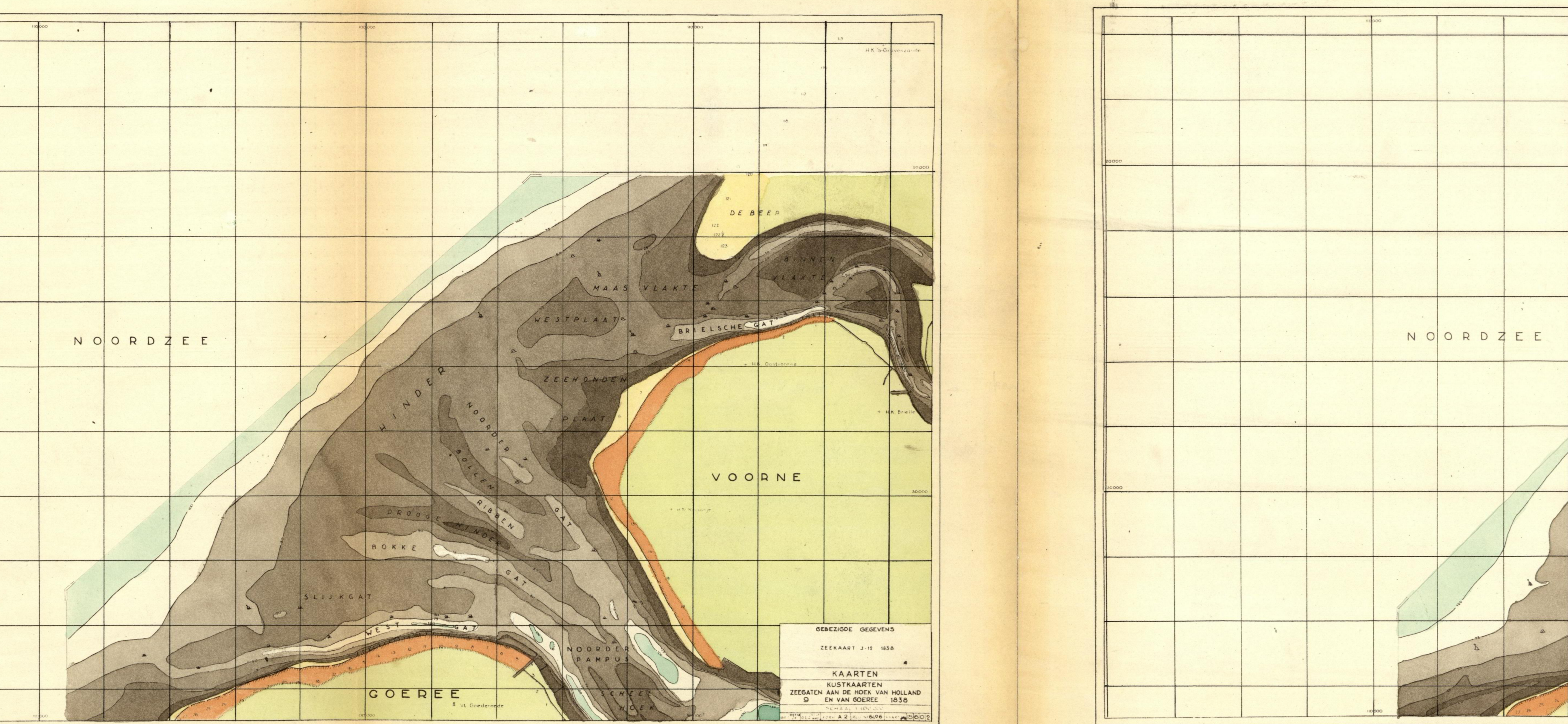
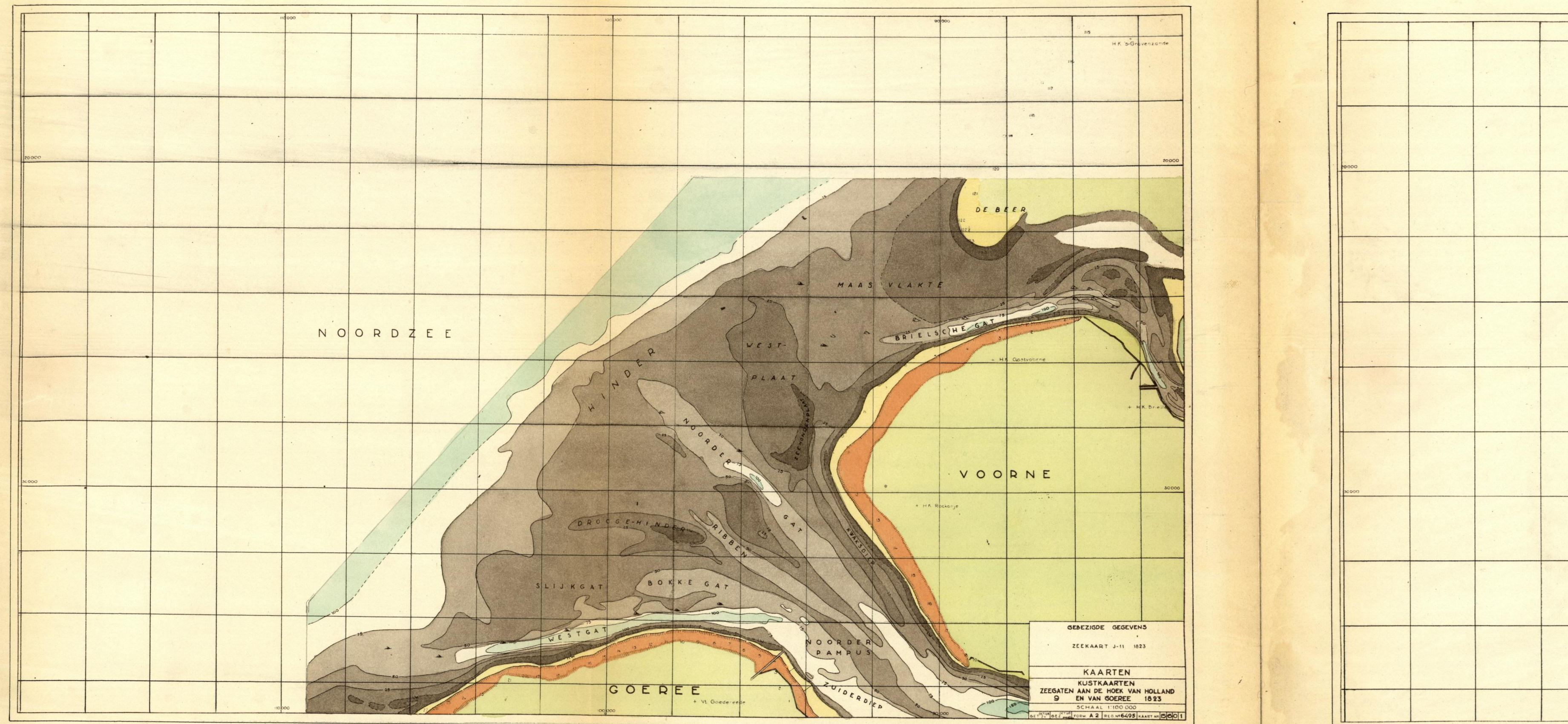

||||| AANZANDING ||||| UITSCHURING

RIJKSWATERSTAAT — ARR. ROTT. WATERWEG
K A A R T E N
 SCHEMATISCHE VOORSTELLING STROOMBEELDEN
 EN ZANDBEWEGING
 VOOR DE SCHONE KUST
 VAN NEDERLAND

SCHAAL	BLAD N ^o IN BLADEN	BIJLAGE 7
KAART N ^o 15 6 0 17	FORM. A 2	REG. N ^o 6599

M-1826
 Z-1867

GENS TUSCHEN BEZUIDE HYDROGRA-
 FISCHE GEGEVENS UIT VERSCHILLENDE JA-
 REN (Z = ZEEKAART - H = MINUUTBLAD)

0 30 PLAATS LATER AAN TE BRENGEN
 STRANDPAAL NR 20
 0 58 OORSPRONKELIJKE STRANDPAAL NR 52
 OORSPRONKELIJKE STRANDPAAL NR 54
 DOOR KUSTAFNAME VERLOREN GEGAAF

DUN VOET
 LIN VAN GEMIDDELD HOOGWATER
 G.H.W. - - - - - 25 G.M. - - - - - LAAGWATER
 25 - - - - - 50 O.N.D. - - - - - N.A.P.
 50 - - - - - 75
 75 - - - - - 100
 100 - - - - - 150
 150 - - - - - 200
 200 - - - - - 250
 250 - - - - - 300
 300 - - - - - 350
 350 - - - - - 400
 400 - - - - - 450
 450 - - - - - 500
 500 - - - - - 550
 550 - - - - - 600
 600 - - - - - 650
 650 - - - - - 700
 700 - - - - - 750
 750 - - - - - 800
 800 - - - - - 850
 850 - - - - - 900
 900 - - - - - 950
 950 - - - - - 1000
 1000 - - - - - 1100
 1100 - - - - - 1200
 1200 - - - - - 1300
 1300 - - - - - 1400
 1400 - - - - - 1500
 1500 - - - - - 1600
 1600 - - - - - 1700
 1700 - - - - - 1800
 1800 - - - - - 1900
 1900 - - - - - 2000
 2000 - - - - - 2100
 2100 - - - - - 2200
 2200 - - - - - 2300
 2300 - - - - - 2400
 2400 - - - - - 2500
 2500 - - - - - 2600
 2600 - - - - - 2700
 2700 - - - - - 2800
 2800 - - - - - 2900
 2900 - - - - - 3000
 3000 - - - - - 3100
 3100 - - - - - 3200
 3200 - - - - - 3300
 3300 - - - - - 3400
 3400 - - - - - 3500
 3500 - - - - - 3600
 3600 - - - - - 3700
 3700 - - - - - 3800
 3800 - - - - - 3900
 3900 - - - - - 4000
 4000 - - - - - 4100
 4100 - - - - - 4200
 4200 - - - - - 4300
 4300 - - - - - 4400
 4400 - - - - - 4500
 4500 - - - - - 4600
 4600 - - - - - 4700
 4700 - - - - - 4800
 4800 - - - - - 4900
 4900 - - - - - 5000
 5000 - - - - - 5100
 5100 - - - - - 5200
 5200 - - - - - 5300
 5300 - - - - - 5400
 5400 - - - - - 5500
 5500 - - - - - 5600
 5600 - - - - - 5700
 5700 - - - - - 5800
 5800 - - - - - 5900
 5900 - - - - - 6000
 6000 - - - - - 6100
 6100 - - - - - 6200
 6200 - - - - - 6300
 6300 - - - - - 6400
 6400 - - - - - 6500
 6500 - - - - - 6600
 6600 - - - - - 6700
 6700 - - - - - 6800
 6800 - - - - - 6900
 6900 - - - - - 7000
 7000 - - - - - 7100
 7100 - - - - - 7200
 7200 - - - - - 7300
 7300 - - - - - 7400
 7400 - - - - - 7500
 7500 - - - - - 7600
 7600 - - - - - 7700
 7700 - - - - - 7800
 7800 - - - - - 7900
 7900 - - - - - 8000
 8000 - - - - - 8100
 8100 - - - - - 8200
 8200 - - - - - 8300
 8300 - - - - - 8400
 8400 - - - - - 8500
 8500 - - - - - 8600
 8600 - - - - - 8700
 8700 - - - - - 8800
 8800 - - - - - 8900
 8900 - - - - - 9000
 9000 - - - - - 9100
 9100 - - - - - 9200
 9200 - - - - - 9300
 9300 - - - - - 9400
 9400 - - - - - 9500
 9500 - - - - - 9600
 9600 - - - - - 9700
 9700 - - - - - 9800
 9800 - - - - - 9900
 9900 - - - - - 10000

BETERKENING EN BEWAARING
 LICHTBOEKEN
 DUITENTONNEN
 VERKENNINGSTONNEN
 STUURBOORDSTONNEN
 BAKBOORDSTONNEN
 BOLTTONNEN
 ZEEZUDE DER BANK
 BINNENZUDE DER BANK
 WPAK
 PSLBOEI
 KORBAKENS
 DRUFBAKENS
 STEEBAKENS
 TOEBAKENS
 REKEL-VEER
 LAUWERZEE-HELIET
 RAZENDE BOL-FRESCHEN WEG
 BETERKENING VAN ELKANDER-STEEN
 LOKKEN-ZEER EN STROOKGELIEN
 BETERKENING ZAND EN SLIBBANKEN

ROKSWATERSTAAT - ARR. ROTTERDAMSCH E WATERWEG
KAARTEN
KUSTKAARTEN
ALG. TOELICHTING
 SCHAAL 1:50,000
 BLAD NR 1
 DILAGE 1
 KAART NR 56014
 FORM A1
 REG. NR 6521